

A PÉNZÜGYI ISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK PROGRAMJÁT ELŐKÉSZÍTŐ TÁRCAKÖZI SZAKBIZOTTSÁG ÜLÉSÉNEK ELŐKÉSZÍTÉSE

Peter Krajňák, az oktatási minisztérium államtitkára, október végén tanácskozott a Módszertani-Pedagógiai Központ, a Szabványosított Mérések Nemzeti Intézete, a Szakképzés Állami Intézete és az Állami Pedagógiai Központ megbízott szakembereivel. Tanácskozásuk legfontosabb napirendi pontja a pénzügyi ismeretek elsajátításának programját kidolgozó tárcaközi szakbizottság közelgő ülésének az előkészítése volt. A tanácskozáson a felsorolt háttérintézmények szakemberei beszámoltak arról, hogy az elmúlt időszakban – pontosabban 2016 júniusától 2018 augusztusáig – mit sikerült teljesíteniük az adott témakörben rájuk osztott feladatokból, emellett ismertették a 2021-ig teljesítendő stratégiai céljaikat is. A tanácskozáson Michal Nemeč, a Szakképzés Állami Intézetének igazgatója és Horecká szakelőadó beszámoltak arról is, hogy az Állami Tanfelügyelet a 2016/2017-es tanévben végzett célirányos ellenőrzései során milyen információkat szerzett a tanulók pénzügyi ismereteinek színvonaláról, valamint arról a pozitív tényről is, hogy milyen sok iskola szeretne bekapcsolódni a pénzügyi ismeretek kísérleti tanításának programjába. Mindezek az értékes információk megfelelő kiindulópontként szolgálnak majd a szakbizottság legközelebbi ülésén, amelyen azoknak az alapítványoknak a szakemberei is jelen lesznek, amelyek saját elhatározásukból már eddig is szerveztek olyan tanfolyamokat az érdeklődő pedagógusok részére, amelyek e részterület oktatásához szükséges tudás megszerzését biztosítják. Szlovákia kormánya ugyanis még 2008 júliusában hagyta jóvá a pénzügyi ismeretek és a személyes pénzügyek kezelésének oktatására vonatkozó stratégia tervezetét. E tervezetből eredő feladatok alapján az oktatásügyi miniszter jóváhagyta a pénzügyi ismeretek és a személyes pénzügyek kezelésének oktatását bevezető tárcaközi szakbizottság statútumát, és ezt a bizottságot a miniszter tanácsadójának jogkörével ruházta fel. A tárcaközi szakbizottság eddigi munkájának egyik fontos eredménye a 2017. szeptember elsejétől érvényben levő jelentős dokumentum, amely a pénzügyi ismeretek általánosan megkövetelhető szintjét határozta meg (Národný štandard finančnej gramotnosti – 1. a 2. verzia), valamint e dokumentumhoz kiadott módszertani segédanyag (Metodika pre zapracovanie a aplikáciu tém finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov základných a stredných škôl), amely 2018. szeptember elsejével lépett hatályba. Leszögezhetjük, hogy ez a tárcaközi szakbizottság eredményes munkája révén az adott szakterületen valóban hatékonyan segíti az oktatásügyi miniszter munkáját.

A PÉNZÜGYI ISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK PROGRAMJÁT ELŐKÉSZÍTŐ TÁRCAKÖZI SZAKBIZOTTSÁG ÜLÉSÉNEK ELŐKÉSZÍTÉSE

Az Európai Bizottság, az oktatási minisztérium és a Szakképzés Állami Intézetének (ŠIOV) szakdolgozói 2018. október 22–24-én Pozsonyban tárgyaltak az Európai Unió *A képességek fejlesztésének útjai* c. projektje ajánlásainak megvalósításáról. A szlovákiai tanácskozással vette kezdetét a kölcsönös tapasztalatcseré második sorozata, amelybe Szlovákia mellett bekapcsolódott Csehország, Portugália, Hollandia, Finnország és Belgium. A workshop első szakaszában Bulgária, Görögország, Spanyolország, Olaszország, Lengyelország és Horvátország vett részt. A felsorolt országok az Európai Unió említett projektje megvalósításának a mikéntjével kapcsolatban ismertették saját nemzeti stratégiájukat. Az EU ajánlása – amely Európában az Upskilling Pathways néven ismert – az Európai Bizottság hasonló nevű kezdeményezéséből indult, melyet az Európai Tanács 2016 decemberében fogadott el, tehát abban az időben, amikor az EU Tanácsának elnöki tisztségét Szlovákia látta el. Az említett ajánlás arra a valóságos helyzetre reagálva fejt ki elképzeléseit, mely szerint az Európai Unióban 61 millió alulképzett vagy nagyon alacsony képesítést szerzett ember él, akiknek a munkaerő piacán való érvényesülésre szinte semmilyen esélyük sincs. Az ő besorolásuk az európai minősítési skálán csak 0, 1, esetleg 2-es fokozatot ér el. Ha tekintetbe vesszük azt a tényt, hogy Európában 373 millió 25 éven felüli munkaképes ember él, akkor az alulképzettek száma valóban veszélyesen magas. Megjegyzendő, hogy Szlovákiában ez az arány lényegében ugyanolyan, mint az unió más országaiban. Szlovákiában jelenleg – a 2018 szeptemberi adatok szerint – 170 000 munkanélkülit tartanak nyilván, közülük több mint 58 000 az olyan személy, akinek a képesítése az európai minősítési skálán szintén 0, 1 vagy 2. Ha mindehhez hozzávesszük azt a tényt, hogy a munkaerőpiac igényeire rendkívül gyorsan és rugalmasan kell

reagálni, emellett tekintettel kell lenni a nem elhanyagolható demográfiai változásokra is, egyértelműen meg kell állapítanunk, hogy az egész életen át tartó tanulás Szlovákiában még sohasem volt annyira fontos és időszerű mint napjainkban. El kell azonban mondani, hogy ez a megállapítás lényegében az Európai Unió minden tagállamára vonatkozik. Le kell tehát szögezni, hogy az ajánlások ún. célcsoportjába mindenekelőtt azok az emberek tartoznak, akiknek a képzettségük alapján elért besorolásuk nem haladja meg az EKR-2-es fokozatot, ők tekinthetők elsősorban „rejtett munkaerőnek“. Azonban a minőségi és inkluzív művelődéshez, szakképzéshez, az egész életen át tartó művelődéshez minden embernek joga van, ez az elv az európai szociális jog egyik meghatározó alappillére. A felnöttek készségeinek és képességeinek a fejlesztéséhez vezető utakkal kapcsolatos ajánlások elolvashatók az Európai Bizottság honlapján. Az említett háromnapos tanácskozáson a résztvevő szakemberek pontosan azt vitatták meg, hogy lehet megvalósítani e jog gyakorlati alkalmazását. Az Európai Bizottság szakemberein kívül jelen voltak az oktatásügyi minisztérium, a munka- és szociálisügyi minisztérium szakemberei is, akik ismertették a jelenlegi szlovákiai helyzetet ezen a területen. A külföldi szakemberek nagyra értékelték azt a tényt, hogy Szlovákiában már létrehozták azt a nemzeti hálózatot, amely az Upskilling Pathways-t alkalmazza. E hálózat létrehozásának kezdeményezője a Szakképzés Állami Intézete, amely lényegében 2018-ban vált az alacsonyán képesített vagy képesítés nélküli embereket segítő program megvalósítójává. Ezt a folyamatot aktívan támogatja az oktatásügyi minisztérium is.

TANÁCSKOZÁS A SZOCIÁLISAN HÁTRÁNYOS KÖRNYEZETBEN ÉLŐ GYERMEKEK OKTATÁSÁVAL ÉS NEVELÉSÉVEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEKRŐL

Peter Krajňák, az oktatási minisztérium államtitkára az Eperjesi Módszertani Központba hívta szakmai megbeszélésre a járás iskoláinak igazgatóit, hogy közösen vitassák meg a szociálisan hátrányos helyzetben lévő gyermekeknek a minisztérium által nyújtandó támogatással kapcsolatos aktuális kérdéseket. „Az alapiskolák igazgatóival egyeztetve minden bizonnyal sikeresebben oldható meg, hogy az érintett gyermekek oktatását segítő pénzügyi támogatás valóban a legrászorultabbakhoz jusson el.” – jelentette ki az államtitkár. A tanácskozás során egyebek között vázolta azt a tervezetet is, amely e támogatás kritériumainak a bővítését irányozza elő. Az alapiskolák igazgatói az általuk irányított intézményekben szerzett konkrét tapasztalataikkal egyértelműen hozzájárultak e probléma sikeres megoldását célzó minisztériumi elképzelések megvalósításához. Konkrétan beszámoltak többek között arról is, milyen az iskolák és a munkaügyi hivatalok

közötti adatcsere eredményességi szintje, mennyire sikeres az iskola és az érintett szülők közötti együttműködés, mennyire segíti és segítheti az iskolák munkáját a szakmai csoportok aktivitása. Emellett kitértek arra is, milyen hatása lehet az iskolai étkeztetéshez nyújtott pénzügyi hozzájárulás munkaügyi minisztérium által tervezett módosításának. Megvitatták továbbá a „Mindenki számára nyitott iskola” nemzeti projekt folytatásával járó feladatokat, különös tekintettel az iskolákban működő szakmai csoportok, a speciális pedagógusok, asszisztensek és iskolai pszichológusok számának növelésére. A tanácskozás záró pontjaként az Eperjesen működő Roma Művelődési és Dokumentációs Központ – mint a rendezvény egyik házigazdája – bemutatta legújabb szakmai programját, amelynek beindítását a következő év elejére tervezi.

